

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hórr . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Tiltakozunk

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége Isten és a magyar nemzet színe előtt fölemeli tiltakozó szavát az ellen, hogy a trianoni békeszerződést a magyar törvényhozás becikkelyezze.

Azok követelik ezt tőlünk, akik hazánkat széjjeldarabolták, jogos birtokunkat elrabolták. *Nem kemény harcok árán, nem férfiak tusáján vették el tőlünk a Felvidéket, Erdélyt, Bánskót, a Bánságot és a Muroközt.*

Mikor ötödféléves élet-halálharc után ámitó ígéretekben bizva a békére vagyó nemzet letette fegyverét, gaz árulók segítségével a rabló vágyuktól hajtva, lopva, gyáván, sompolyogtak be határainkon gonosz szomszédaink. Megszállták a földet, amelyben apáink nyugosznak, azt a földet, amelyet ezer éven át magyar kar védett, magyar vér öntözött. Elvették büszke városainkat, amelyeknek minden köve magyar dicsőségéről beszél, amelyeknek falai közt magyar műveltség virágzik, s magyar szellem él. Elvették bányáinkat, gyárainkat, magyar tudás és magyar munka nagy alkotásait. Elvették falvainkat, amelyeknek szerény hajlékaiban magyar emlékeket, magyar erkölcsöket ápoltak a jámbor lakók s amelyeknek templomaiban, bár különböző nyelveken, századok óta a magyarok Istenet dicsérték.

S akik ilyen galádul vették el legdrágább kincsünket, most azt kívánták, hogy ismerjük el gaztettüket tisztességgel, a rablást jogos szerzésnek és a századok viharában megtépett megszentelt zászlóinkat hajtsuk meg előttük. A rablók irást követelnek a kirabolt áldozattól, hogy amit elraboltak tőle, az az ő jogos birtokuk. Ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása.

Jöttek azzal a hazug ígérettel, hogy a magyar zsarnokság alól felszabadítják fajtestvéreiket és most két évi uralom után a „felszabadítottok” visszavágnak a magyar szabadság légkörébe, amelyben bármily fajhoz tartoztak is, mindnyájan egy nemzet fiait egyenlő jogu testvérek és mindnyájan szabadok voltak.

Jöttek a népek önrendelkezésének ámitó jelszavát hirdelve, de mikor most tótok, németek, ruthének, románok, szerbek, horvátok és vendek le akarják rázni a „felszabadítottok” által rájuk rakott ígát, ezek zsarnoki önkényes vad kegyelmséggel nyírják el a nép árat szavát. S míg tót, német, ruthén, román szerb, horvát és vend testvéreink évszázadokon át a magyar alkotmány védő bástyái közt megtalálták boldogulásukat, nyelvük, fajuk, vallásuk és gazdasági érdekük védelmét, haladtak, erősödtek és gyarapodtak, megőrizték nyelvüket, de lelkükben magyarok voltak, most üldözik, büntetik őket, mert hűek akarnak maradni magyar hazájukhoz. A magyarokat pedig a negyedfél millió magyart, akik idegen zsarnokság alá jutottak, börtönbe vetik, vagy kol-dusbotot adva kezükbe elűzik ősi otthonukból földönfutókká teszik csak azért, mert magyarok akarnak maradni.

Ezek, a tőlünk elszakított testvéreink milliói, könnyes szemekkel fordulnak felénk s bizakodva várják tőlünk a segítő kezet, amely kivezeti őket a szenvedésből a boldogságba, az elpusztulásból a fölvirágzásba, az elnyomatásból a szabadságba. Elutasíthatjuk-e mi, megtagadhatjuk-e azokat, akikkel egy ezredéven át egyek voltunk? Megcsalhatjuk-e az ő bizalmukat, az ő reményüket? Ezt kívánják most tőlünk, mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása.

Szűk határok közé szorítottak minket.

Elvették tőlünk a gazdasági élet összes föl-tételeit. Kereskedelmünk idegen érdekek szolgálatába jutott s idegen tényezők kényekedvőtől függ. Iparunk nem képes termelni a fa és szén, a vas és só és egyéb nyersanyag híján. Mezőgazdaságunk nem bírja el az idegen ipar-cikkek magas árait, míg terményei fölött szomszédaink önkénye fog rendelkezni. Pénzünk értéke napról-napra süllyed és napról-napra növekszik nyomorunk. A gazdasági életnek erre az elsorvadására nem találnak gyógyszert a legbölcsebbek sem, mert nem segíthet semmi gyógyszer ott, ahol hiányzanak az élet föltételei. Ezt a nyomort, ezt az elsorvadást, amelynek nyomán a kultúra hanyatlása, az erkölcsi zűllés fog beköszönten, amely végre is a megsemmisüléshez vezet, ezt állandósítsuk-e és ennek útjára kössük le magunkat?

Ezt kívánják most tőlünk, mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása.

Iktassuk-e bele a magyar törvénykönyvbe, hogy a földet, amelyet apáink szereztek, odaadjuk másnak, hogy testvéreinket megtagadjuk s kiszolgáltatjuk az elpusztulásnak, hogy magunknak biztosítjuk a nyomort, hanyatlást, a másoktól függést, örök szegénységet?

Ezt akarják most a magyar törvénykönyvbe iktatni, mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása.

Ne higyjünk a tudakos nagyképűségnek, amely a tudatlanokkal azt hiteti el, hogy a ratifikálás után gazdasági helyzetünk javulni fog. Ámitanak, akik ezt hirdetik, csalódnai fognak, akik elhiszik!

Gazdasági helyzetünk javulásának alap-föltétele a pénz értékének javulása, amelyet csak teljes erővel folytatott termelő munka hozhat meg. De erős termelés csak régi határaink visszaszerzése után várható mert csak akkor lesznek kezünkben a termelés összes tényezői. Ezt odázná el a békeszerződés ratifikálása. Ne hallgassunk azokra, akik hasznát látják ennek a csonka állapotnak. Míg legjobbjaink a hontalanság és üldöztetés kálváriáját járják és milliók éhezve, fázva, szenvednek, nélkülöznek, addig a kapzsiság és önzés lelketlen csoportja busás hasznot huz mindnyájunk nyomorából. Hasznukra fordítják pénzünk értékvesztését, nyereszkednek valután, devizákon. Árut eldugnak, árat drágítanak, örülnek a forgalom korlátozásának, mert a kivitel és behozatal engedélyeit zsebeik javára tudják kiaknázni. Ezeknek kedves a Csonkamagyarország, mert az egész Magyarországtól féltik zsíros és piszkos üzleteiket.

Ezek akarják a békeszerződés ratifikálását. Ezek üdvözlik az idegen tőkét, amely pénzünk alacsony értékét fölhasználva, möhön ragad magához olcsó árán mindent, ami értékben a lerongyolt országban még maradt. Ebből előre látjuk, mi vár ránk a ratifikálás után. Kifosztanak, kiforgatnak, kiuzsoráznak mindenünkből s egyker virágzó, gazdag szép hazánk nyomortanyává lesz, amelyben a közinség felett néhány sokszoros milliomos fog majd dúslakodni. Ne tévesszen meg senkit az, hogy gonosz szándékaikat szép szavak mögé rejtik azok, akik bennünk már a biztos prédát

látják. Hízelegnek s elhalmoznak ígéretekkel, hogy rábírnak az öngyilkosságra, de ugyan miért kívánják, hogy mindenről lemondjunk, ha szándékuk volna valamit visszaadni nekünk?

Nyugati határvidékünket nem szállották meg meg. Azt most akarják elvenni, mert a békeszerződés Moson, Sopron és Vas megyék egy részét Ausztriának ítélte oda. Am ott állnak még vitéz magyar katonáink és híven őrzik a magyar határt. Sopron tornyán még magyar zászló leng. Magyarok érzik ottan még magát a német, magyar, horvát és a vend. Ezeket most megkérdezésük nélkül ellökjük-e magunktól és átadjuk-e az osztrák szomszédnak? Azok elől, akik támadni nem mertek, nem tudtak ellenállás nélkül vonuljon-e vissza a magyar nemzeti hadsereg? Ugyan miért? Mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása!

Alig valósult meg régi leghőbb vágya a nemzetnek, alig alakult meg a magyar nemzeti hadsereg, amelyre büszkén tekintünk mindnyájan s most ime megsemmisíteni készülnek azt, le akarják fegyverezni nemzeti hadseregünket s ezt nevezik majd a „a békeszerződés végrehajtásának”.

Akarhatja-e ezt bármelyik igaz magyar? Pedig ezt kívánják tőlünk, mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása.

Nyílják föl tehát végre a szemünk a lássuk meg tisztán a helyzetünket! Ne tévesszenek meg most is, mint annyiszor, ámitó ígéretek, amelyekről tudhatjuk már, hogy nem szoktak soha valóra válni. — Mit várhatunk a külföld jóakaratótól? Azoktól várjuk életünk fönntartását, akik azért fogtak össze ellenünk, hogy kiirtsanak? Hiszen ha volna bennük jó érzés, igazság, nem szaggatták volna szét ezt a szép Magyarországot, amelyet őseink Isten segítségével a legtökéletesebb egységnek alkottak. Ha akarnának életben hagyni minket, nem bontották volna meg nemzeti egységünket, amelyet évszázadok megpróbáltatásai kovácsoltak össze.

Ébredjünk öntudatra s értsük meg tehát, hogy nem várhatunk jót senkitől, csak Istentől és saját erőnktől.

Ne hallgassunk a kishitű szavakra, amelyek azt mondják, hogy nincs erőnk. *Veitünk az igazság, velünk van az Isten!* Lelkünkben az erő, az élni akarás és ez esodatettekre acéloz meg minket, csak egy kell hozzá, — nagy elhatározás. Felhívjuk az egész magyar nemzetet erre a nagy elhatározásra!

Emelje föl tiltó szavát az ellen, hogy törvénykönyvünkbe magunk iktassuk be e kor legnagyobb gyalázatát.

Minket a harcra nem győztek sehol, de hosszú harcaink után elkábitottak, elárultak, megcsaltak, kiraboltak, lerongyoltak. Mindezt eltűrtük, elviseltük s mindezek után érezzük, hogy van még számunkra föltámadás.

Ámde azt, hogy önmagunkon öngyilkosságot hajtsunk végre, hogy a Károlyi Mihályék megkezdett művét magunk fejezzük be, hogy minden szenvedésen fölül még meg is gyalázzuk magunkat, ezt nem kívánhatja senki tőlünk.

Pedig most ezt kívánják mert ezt jelenti a békeszerződés ratifikálása!

Nincs titkos szerződésünk Franciaországgal

Budapest, nov. 4. (N. St. t. j.) Fölvivatalosan jelentik: Néhány külföldi lap nemrégiben azt jelentette, hogy Franciaország Anglia indítványára érvénytelenítette a Magyarországgal kötött titkos szerződést, illetőleg a magyar kormányt értesítette ennek a szerző-

désnek érvénytelenségéről. A Magyar Távirati Irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy Franciaországgal kötött szerződésről soha sem volt szó, ennél fogva a lehetősége sem áll fenn az illető szerződés érvénytelenítésének.

Benyújtotta a kormány a földbirtokreform javaslatot

Budapest, nov. 4. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Jelenti, hogy a kormánytól átirat érkezett, hogy a Ház jelöljön a számvevőség elnöki és helyettes elnökiállására.

Legeza Pál beterjeszti Ugron Gábor mentelmi ügyében a jelentést. A bizottság megállapította a mentelmi jog megsértését s az iratokat átteszi az ügyészséghez.

Ezután *Kenéz* Béla előadó ismerteti a földbirtokreform javaslatot. Nagy éljenzés mellett kezdi meg beszédét: A földbirtok helyes megosztásáért vívott küzdelem az egész világon végig vonul. A földbirtokreform kérdése megrázza Európa minden sarkát. Franciaországban a legutóbbi évtized alatt 17 millióról 12 millióra csökkent az őstermelők száma. Nagybritaniában a földbirtokreform után 10 ezerrel emelkedett a földtulajdonosok száma. Romániában 136 ezer paraszt jutna földhöz az agrárreformmal, de csak papíron. Dánia 45, Németország 25 év alatt 1 millió márkát fordított erre a célra. Arra a kérdésre, hogy mi történt Magyarországon ebben a tekintetben, a felelet igen szomorú. A régi Magyarországon is rosszak voltak a viszonyok, a Csonkamagyarországon sem jobbak. A régi liberális rendszert nagy mulasztás terheli ezért.

A javaslat célja a földbirtok-megosztás aránytalanságainak megszüntetése. A javaslat szerint *mind'n férfi munkás 3 hold földet fog kapni* Körülbelül egy millió munkás, zsellér, cseléd van Csonkamagyarországon, akik földet érdemelnek. 100 ezer embert juttatunk a földtulajdonosok sorába s ugyanannyiból fog eltűnni

az osztályellentét érzése. A birtokfelosztás a törvényjavaslat szerint a földbirtokrendező bizottságot illeti s ezen fordul meg a reform egész sorsa. Kéri a javaslat elfogadását.

Elnök bejelenti, hogy 40 aláírással ellátott kérvényben kéri a sürgősség kimondását. Erről holnapi ülésen döntenek.

5 perc szünet után *nagyatádi Szabó* István szólal fel. Örömmel üdvözi a javaslatot. Sajnos, a javaslatnak vannak ellenségei is. Felolvassa a Zalamegyei Gazdák Egyesületének feliratát, amely tiltakozik a földreform ellen, amely a magántulajdonba nyuk bele. A felirat a nemzetgyűléssel is foglalkozik s eszerint a nemzetgyűlés túlnyomó részben tudatlan emberekből áll, akik a földreformot meg is fogják szavazni. A maga részéről tiltakozik e feltevés ellen. Felkiáltások: (Ki az elnöke ennek az együletnek?)

Nagyatádi Szabó: Tarányi Frigyes képviselő! A javaslat magánérdekeket nem szolgál. Az ország pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy teljesen fizetés nélkül 3 holdnál nagyobb földet adjanak. Mutassa meg a nemzetgyűlés, hogy igen is nagy munkát fejt ki s ilyen törvényt teremt. Kéri a javaslat elfogadását. (Óriási taps a kiszáradt oldalán; a keresztény pártiak szintén éljenzik a minisztert.)

Tarányi Frigyes kijelenti, hogy a Zalamegyei Egyesület túlnyomó része nem helyesli a feliratot s tudtukon kívül jutott az a kormányhoz.

Nagyatádi Szabó ezt örömmel veszi tudomásul.

Elnök napirendi javaslatot tesz, amiután az ülés véget ér.

Nyersanyagot kínálnak

Budapest, nov. 4. (Nemz. St. tel. jel.) Párisban egy vállalat alakult, amely a legyőzött államok nyersanyaggal való ellátását eszközölné. A társaság felszólította a magyar kormányt, hogy jelentse be nyersanyag szükségletét, amit öt évi fizetési lejárattal hajlandók szállítani.

Windischgraetz igazolása

Budapest, november 4. (N. St. t. j.) A parlament tegnapi ülésén elhatározta egy parlamenti bizottság kiküldését Windischgrätz indítványára, hogy az ellene emelt vádak alól tisztázhassa magát. A bizottság tagjai lesznek: gróf Széchenyi Viktor, báró Sztéryényi József, Ugron Gábor, Ernst Sándor és Gaál Gaszton.

Tiltakozó nagygyűlés

Budapest, november 4. (Nemz. St. I. j.) Ma délelőtt nagygyűlés volt a Vigadóban a békeszerződés ratifikálása ellen, amelyen *Oko-licsányi* László mondott beszédet. Bejelentette, hogy a villamosok s az összes vonatok félőrára megállottak a tiltakozás jeléül. Ezután a gyűlés kivonult az utcára s a parlament elé ment, ahol *Cetler* Jenő képviselő átnyújtotta a tiltakozó határozati javaslatot *Rakovszky* elnöknek.

Ismét emelik a gabona árát.

Budapest, nov. 4. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülése előtt a kiszáradt képviselők értekezletet tartottak a gabona kérdésben. A kormány ugyanis egy közvetítő indítvánnyal akarja elsimítani az ellentéteket, mely szerint a kukorica, zab és árpa szabadforgalmát teljes, a buza és rozs szabadforgalmát bizonyos korlátok között állítja vissza. A kiszáradt hajlandók az ellátatlanok szükségletét biztosítani az adógabonán felül is, valamivel magasabb árban, körülbelül 650 korona árban métermázsanként. A kiszáradtpártiak ezen az alapon hajlandók tárgyalni.

Sopron a miénk marad?

Páris, nov. 4. (N. St. tel. jel.) *Weisskirchner* volt bécsi polgármester budapesti utazásával kapcsolatban a francia lapok megállapítják, hogy célja a békés megegyezés létrehozása Magyarországgal a nyugati megyék átadásának kérdésében. Az osztrák keresztény-szocialisták — akiknek a jelenlegi magyar kormány szimpatikus s tudatában vannak a magyar barátság gazdasági előnyének. — kompromisszumot akarnak kötni a területi kérdésben. A végleges megegyezést a határmegállapító bizottság fogja végrehajtani, mely szerint Sopron valószínűleg Magyarországhé marad.

Az igazságügyi bizottság ülése

Budapest, nov. 4. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen *Bernolák* Nándor dr. előadó referátuma alapján tárgyalta az állami és társadalmi rend érvényesebb védelméről szóló törvényjavaslatot. A bizottság a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Wilson és a 14 pontja

London, november 4. (Nemz. St. tel. jel.) A nyugati lapokat élénken foglalkoztatja az a tény, hogy Wilson valószínűleg kénytelen lesz nyilvánosságra hozni azokat az okmányokat, amelyek megmagyarázzák, miért nem hajtották végre 14 pontját. Wilsonnak hír szerint sikerül bebizonyítani, hogy több oldalról igen erős nyomást gyakoroltak rá e tekintetben. E pressiót állítólag Anglia és Japánország gyakorolta volna Wilsonra.

Beleplezett spanyol forradalmi mozgalom.

Bécs, november 4. (Nemz. St. I. j.) Madridi hírek szerint Szarakasztában összeesküvést fedeztek fel, amely Spanyolország egyik városában a csapatokat forradalomra akarta rábírni. A mozgalmat Barcelonában tervezték s onnan indult ki. Több embert letartóztattak.

Angol hajók Danzigban

London, november 4. (Nemz. St. t. j.) A Times jelenti, hogy három angol hadihajó azt a parancsot kapta, hogy Danzigba menjen, hogy megakadályozza a lengyelek esetleges kísérletét, amely arra irányulna, hogy Danzigot hatalmukba kerítsék.

HIREK

A magyar tengert

is felfedezték a franciák és megállapították, hogy mi hihetetlenül indolensek voltunk saját magunk természeti kincseivel szemben. Parlagon, kihasználatlanul hagytuk heverni az örök szép Balaton-vidéket és idegenbe vittük pénzünket elkölteni. Magyar fürdőzőktől volt hangos az olasz és francia tengerpart, a gleccserek hazája, az osztrák és német fürdőhelyek, a mi isteni szépségű Tátránk, Erdélyünk és főleg Balatonunk pedig kongott az ürességtől és a részvétlenség folydán napról-napra jobban pusztult és enyészett. Idegen tőkének, a francia Rothschild zsidó pénzesportjának kellett felfedeznie a magyar tenger vadregényes szépségeit és parlagon heverő kincseit az áldott szép magyar földnek virágzó és kamatozó tőkévé változtatnia. És észébe juttatnia az idegent majmoló és ostobán imádó magyarnak, hogy ki sem kell mozdulnia hazájából, ha a munkában eltöltött esztendő fáradaimait a természet ölen akarja kipihenni, csak a Himfy-dalok regényes helyeit kell felkeresnie és megtalálhat mindent, amiért odakünn esztelentül pazarolja pénzét... Remélni szeretnők, hogy új élet, új világ kezdődik a franciákkal a Balatonon...

Tiltakozás a trianoni béke ratifikálása ellen. November 18-ig kell a szomorú trianoni békeszerződést ratifikálnunk. Megmozdult az egész ország s napról-napra újabb tanujelét adja tiltakozásának a békeszerződés-ratifikálása ellen. Ma, délelőtt 11 órakor Debreczenben is az összes vonatok 10 percig megállottak a tiltakozás jeléül.

A közséviselők és munkások házépítő szövetkezte alakuló közgyűlését a vármegyeház közgyűlési termében november hó 7-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a következő tárgysorozattal: a) jelentős a tagok számáról és a jegyzett üzletrészekről, b) határozathozatal a megalakulás tárgyában, c) alapszabályok megalkotása, d) határozathozatal az előkészítő bizottságnak a felmentvény tárgyában, e) az igazgatóság, a felügyelő-bizottság, a választmány tagjainak megválasztása, f) esetleges indítványok. Ezután is kérik, hogy az aláírási íveket, akik még nem tették, f. hó 8-án okvetlenül beszoigáltatni sziveskedjenek. Az előkészítő bizottság.

Ingyen fuvar az iskoláknak. A debreceni gazdasági egyesület nevében tegnapelőtt megjelent a városházán Nagy József alelnök és közölte dr. Tatay Zoltán tanácsnokkal a debreceni gazdák azon elhatározását, mely szerint az iskolák fáját ingyen hajlandók befuvarozni, nehogy a tüzelőhiány miatt az iskoláztatás károsan akadályoztassék. A esütörtökön tartott tanácsülésen dr. Tatay előadta a gazdák nemes elhatározását, melyet a tanács köszönettel vett tudomásul.

A guti erdei iparvasút költsége. A tanács napokkal ezelőtt kérte a helybeli pénzintézeteket, hogy tegyenek ajánlatot a guti erdei iparvasút megépítéséhez szükséges költségnösszeg folyósítására vonatkozólag. A esütörtöki tanácsülésen dr. Tatay Zoltán tanácsnok előterjesztette a pénzintézetek ajánlatait, melyek szerint a vasút megépítéséhez szükséges 1.350.000 korona összegét hajlandók megfelelő kamattal a városnak rendelkezésére bocsájtani. Mint hogy a helybeli pénzintézeteknél mindig mérvadó az Osztrák-Magyar Bank által előírt kamattal, a bankok ajánlatukban a mindenkori bankkamatlábnál másfél százalékkal magasabb kamatot, a félvekenkénti leszámolásnál egy nyolcad százalék jutalékot és a folyósításnál fél százalék folyósítási jutalékot kívánnak, amely körülbelül 7 és fél százalék kamattal felel meg. A tanács nem találta kedvezőnek a bankok feltételeit és úgy döntött, hogy a guti iparvasút megépítéséhez szükséges pénzt, mint belkörü kölcsönt, a közellátási hivataltól veszi fel, melynek annyi kamatot fizet, mint amennyit a kölcsönadott tőkéje után szedni szokott, vagyis 3 százalékot.

Községi kötelekbe való felvétel. A tanács Nagy Sándort, aki 15 év óta debreceni lakos, 300 korona felvételi díj lefizetése ellenében a községi kötelekbe felvette s a felvételt a közgyűlés elé terjeszti jóváhagyás végett.

A görög kormány magyarországi képviselője. A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza érdekeltsege tudomására, hogy a görög királyi kormány itteni képviselővel Charalambos Simopoulos görög királyi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter urat bizta meg főmegbízotti minőségben. Nevezett helyes francia címzése: Son Excellence Monsieur Charalambos Simopoulos, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Haut-Commissaire du Gouvernement Hellénique, Hotel Hungária, Budapest.

A vagonlakó családfelekhöz! Felkérem a vagonlakó családfeleket, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a hivatal helyiségében érdeklükben tartandó összejövetelen megjelenni sziveskedjenek. Menekültügyi kirendeltség.

Az öszivásár eluöksége kéri a csoportvezető urasszonyokat, hogy 5-ikén, pénteken d. e. 10 órakor a Bika nagytermébe a vásár elrendezése végett okvetlen felmenni méltóztassanak. Továbbá az urleányokat, akik a felszoigalást voltak szivesek elvállalni, szombaton 10 óra előttre kéri, hogy a Bikába legyenek szivesek megjelenni. Minden közreműködő nő vagy férfi a két napra egy névre szóló jegyet kap a 12 K, s azzal ahányszor akar, szabadon jöhet mehet a vásárra. A kik szivesek voltak étej, vagy italnemteket adományozni, azokat kéri a rendezőség, hogy papirtálcákon szombaton vagy vasárnap délelőtt a Bikába felküldeni sziveskedjenek.

A menekülteknek nem kell a barakk lakás. A menekültek részére hosszas tanácskozás után a tanács a nyulási barakkokat alakította át szükséglakásokká. Azonban az iskolákban elhelyezett menekültek nem akarják elfoglalni ezen szükséglakásokat, hanem továbbra is az iskolákat tartják megszállva. A tanács most megkeresi az országos menekültügyi hivatal debreceni kirendeltségét és tudatja, hogy ha a menekültek továbbra is elfoglalva tartanák az iskolákat, a tanítás káros fennakadást szenvedne.

A „Move“ kérelme. A Move titkársága kérte a tanácsot, hogy a november hóban tartandó nagyszabású hangversenyére a városi zenedei Förster-zongorát bocsájtja rendelkezésére. A tanács megfelelő anyagi garancia biztosítása mellett a Move kérsésének helyt adott.

Az időszakos mértékhitelítés megkezdése. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Debrecen város II., III. és IV-ik kerületében, továbbá a kertészekben és külsőségeken lakó felek részére folyó hó 10-től kezdődőleg hetenkint háromszor: szerdán, esütörtökön és pénteken fog az időszakos mértékhitelítés eszközölni. Az állami mértékhitelítő hivatal által kiküldendő felhívásra az érdekeltek kötelesek pontosan megjelenni s ugyanakkor a felhívást magukkal vinni. Az összes mértékek és mérőeszközök tisztán, a hitelítési bélyeg megsértése nélkül mutatandók be. Azok ellen, akik az időszakos hitelítésben részt nem vettek, valamint akik hibásnak talált mérőeszközöket ki nem javították, kihágási eljárás lesz megindítva, azok kivül mérőeszközöik elkoboztatnak. A kik bármi okból az állami mértékhitelítő hivataltól ez év végéig felhívást nem kapaának, arról személyesen vagy írásban tegyenek jelentést, hogy mértékeik bemutatására a határidő kitűzhető legyen. Egyébként a mértékhitelítő hivatal mindennemű mértékügyben készségesen ad a feleknek kellő felvilágosítást.

Adomány. Távólban nyugvó szerettei sirját a mostani közviszonyok miatt virággal feldiszníteni nem tudta F. I. urhölgy, azért helyett 50 koronát adott gyorssegély alapuk javára. Hálas köszönettel nyugtázzuk.

Propaganda előadások. Hálas és lelkes közönség hallgatta végig a Székely Társaság ötödik propaganda előadását. A változatos, művészi műsor igazán fényes szellemi élvezetet nyújtott. A hatásos leányénekkar, a szép szavulat, a magas színvonalu felolvasás, a kitünő ének, meg a kellemes cigányzene meglepően sok tapsot váltottak ki a közönség soraiból. A legközelebbi előadás november hó 5-én délután fél 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében a következő műsorról: 1. Szilágyi Béla: „A legszomorubb város“ című költeményét szavalja; Szűcs Margit. 2. „Erdély egyházi élete“ címmel előadást tart: Dr Révész Imre ref. lelkész. 3. Zongorán játszik: Bador Jolán. Ezen az előadáson Magyar Imre zenekara játszik.

K I S H I R E K

Négyszázezer fejőstehenet követel az antant Németországtól. Ez már csak a fele annak, amit eredetileg kívánt.

Kosarat kaptak a moszkvai szociálisták Belgiumban. A brüsszeli szociálista kongresszus közel 500 ezer szavazattal 76 ezer ellenében elvetette a moszkvai csatlakozást célzó indítványt.

Borzalmas polgárháboru dúl Irországbán, s a zavargások terjedelme napról-napra nő.

II. Rákóczi Ferenc hamvai hazahozatalának évfordulóját nagy ünneppel ülte meg Budapesten a Területvédő Liga.

Négyezeröttszáz vagonban laknak az elszakított területekről ide menekült magyarok, főleg tisztviselők.

Országszerte fagy van a beérkező jelentések szerint. Pallagon hétfőn hajnalban 13° C-t mutatott a hőmérő.

A népszámlálás 1921 január 1 és 10 között fog országszerte lefolyni. A vagyoni és kereseti viszonyokra vonatkozó adatokat adó-kivetés alapjául nem lehet felhasználni.

Meghalt Croker B. M. angol író, akinek számtalan regénye ismeretes a magyar olvasóközönség körében is.

Koronában hét milliárd forgalma van a deanvillei kaszinó bakkara bankjának. Augusztusban egy görög hajótulajdonos egy nap alatt 72 milliót nyert. Ez ideig ez világrekord a kártyanyereség terén. A kaszinó idei nyeresége a bakkarából 690 millió, melynek egyharmad része a francia kincstárt és Deanville városát illeti.

Kongresszust tartottak az angol bélyeggyűjtők Londonban. A bélyeggyűjtők társaságának az elnöke az, angol király, aki maga is szenvedélyes gyűjtő. Gyűjteménye szinte felbecsülhetetlen értékű.

A porszén és faszén nagybani árai. A tanács a nagybani fogyasztók részére a faszén árát kilónként 5 koronában, míg a porszén árát kilónként 4 korona 70 fillérben, az erdőhivatal részére pedig kilónként 2 koronában állapította meg.

Új ipari engedélyek. A tanács Balázs Sándor kosárfonónak 1000 korona, Irmay-Kajdáci Bélának tejtermékek ársítására 1000 korona, Harangozó István szabónak 500 korona és Pancsu Sándor cipésznek 1000 korona illeték lefizetése mellett iparengedélyt adott, melyeket jóváhagyás végett a törvényhatósági közgyűlés elé terjeszt.

Move-közlemény. Br. Kölcsey Kende György es. és kir kamarás szatmárvármegyei cégénydányádi földbirtokos ur 10,000 azaz tízezer koronát ajánlott adományként egyesületünk hazafias céljaira s ezzel, mint első pártoló tag foglal helyet egyesületünkben. Midőn ezen hazafias és keresztényi tettét köztudomásra hozzuk ez uton is a tekintélyes adományért hálas köszönetünket fejezzük ki. A titkár.

Kepesítés kell a vendéglősöknek. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely a fogadós és kávésipart a képesítéshez kötött iparágak közé sorozta.

Képkiallítás a városházán. Káplár Mihály kérte a tanácsot, hogy képeinek kiállítására engedje át a városháza közgyűlési termét. Mint hogy több neves magyar festő-művészől támogató levéllel rendelkezik a kérelmező, a tanács helyt adott a kérsésnek.

Törvénykezés

A javíthatatlan betörő. Régi ismerőse már a törvényeseknek Elek Gábor, a javíthatatlan betörő és tolvaj. Legutóbb is 8 esztendőre ítélték el ugyancsak betöréses lopás miatt. Tegnap ismét a vádlottak padján láttuk viszont hosszú alakját, amikor is egy legújabb kiránculása miatt vonta felelősségre a törvény szék. Ugyanis Elek Téglason Tóth Sándornétól 24 kiogramm szalonát és fehéreműt lopott el 4000 koronán felüli értékben. Elek a bíróság előtt semmiről sem akart tudni. Kádár István kir. ügyész vádbeszéde után 10 évi fegyházra ítélték a megrögzött tolvajt.

Oriási sikere van D'Arrigó Kornélnak „Beppo“ vigszínházi előadásán.

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményei.

Luxemburg grófja pénteken 5-én B) bérletben, szombaton 6-án C) bérletben és vasárnap 7-én van műsoron a Csokonai színházban. Bodán Margit, Rácz Ada, Egyed Lenke, Szalma, Szigeti, R. Nádosy és a gyönyörű kiállítás biztosítja a sikert. — Jegyeket már árúsít a pénztár.

Kardoss Géza lesz a *Veszedelemes ember* 1. hó 8-án a Csokonai színházban.

Ezüst sirály díszleteit fővárosi iparművészek festették a Csokonai színház számára. A darab e hó 12-én kerül bemutatásra.

Füredy Chopin előadásán nov. 11-én a Zenodében Höchtl Margit a kiváló zongoraművész nő játszani fogja Chopin B-moll szonátáját a híres gyászindulással, továbbá közkivánatra a C-moll Polonaise-t, a gyönyörű Barcarollet stb. Jegyek Méliusznál. Az előadás iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg.

Franceska Bertini csodás szépségével és kiváló művészetével játsza a főszerepét az Irigység című 5 felvonásos drámának. A film az olasz filmművészet remeke. Bemutatja ma pénteken az Arany Bika mozi. Jegyelővétel.

Magnus az igazságos, bűnügyi történet öt felvonásban. Hatalmas testi erejével bámulatos produkciókat mutat az óriás atléta, méltó partnere a szép Itala Manzini. Az Apolló közönsége nagy tetszéssel fogadta ezt az érdekfeszítő szép filmet. Jegyelővétel.

Cesarina VIII. „Maud bosszúja“. Ma mutatja be az Urania e monumentális film utolsó részét, mely az egész műnek koronája egy a felvételek szépségében, mint a művészek kitűnő játékában. Jegyelővétel.

SZAPPAN Rikkancsok felvételnek fix fizetést és jutalékkal lapunk kiadójától. **OLAJBÓL FÜRÖ CSAK 2 MÁSAZ** Oladé. Orsz. Gazd. Tptár. E. **OLAJBÓL FÜRÖ CSAK 2 MÁSAZ**

SPORT

Bíróküldés. A bíróküldő bizottság a szombati és vasárnapi mérkőzések vezetőire a következő bírókat küldte ki: **DKASE—Kisvárdai SE** Vadkerty Endre, **DEAC—DVSC** Pauló István, **DTE—Nyíregyházi TVE** dr. David Géza, **DVSC II.—DKASE II.** Szabó Klémán, **Kisújszállási TE—Berettyóújfalui TE** (Kisújszállás) Kálmán Zsigmond.

DKASE—Kisvárdai SE. Szombaton délután látja vendégül a Kase csapata a Kisvárdaiakat, hogy lejátszák bajnoki mérkőzésüket. Kisvárdai most igen jó játékos képvisel, amit bizonyít a Vasutasokkal szemben elért eredményük, így a Kase csapata minden erejét össze kell szednie, ha győztesen akarja elhagyni a pályát.

A fegyelmi bizottság ülése. A fegyelmi bizottság tegnap esti ülésén Németh József (DVSC) játékos játékosját a DVSC—DMTK mérkőzésből kifolyólag felfüggesztette s így Németh már nem vehet részt a DEAC elleni bajnoki mérkőzésen.

A bajnokság döntő mérkőzése lesz vasárnap a diószegi-úti pályán. A két veretlen csapat, a DEAC és DVSC küzd a bajnoki pontokért. A két csapat utolsó találkozója a sorlegelő mérkőzéskor volt, amikor erős küzdelem után a Vasutasok nyertek 2:1 arányban. Előzőleg 1 órákor a DTE a Nyíregyházi TVR csapatával játszik bajnoki mérkőzést.

A Móra SE mezrei futóversenye. Nálunk Debreczenben a sport egy pár év óta tőlülműt alussza, a nagyközönség már a football mérkőzéseket sem látogatja oly előszeretettel, mint azelőtt. Az elhivatlanodott labdarúgás mérkőzésekről sikerült a Moredobreczeni SE agilis és tisztes sportszellemtől áthatott vezetőségének a nyár után egy nagy nézőtáborral a nemesebb adottságúknak megnyerni; ugyanezen egyesület teremtette meg nálunk a tömegsportot, kedveltette meg a katonákkal a sportot és most ugyanezen fáradságot nem ismerő sportemberek akarják felfrisseníteni Debreczenben az eddig teljesen elhanyagolt mezrei futást. A nagyközönség bizonyára fázósan gondol arra, hogy a korán beállt hidegben ki is kapható mezrei futás. Meggyújtatjuk egy a sport nézőközönséget, mint a sportembereket magunkat, hogy igent a Móra deb. SE amit megkezd, azt méltóképpen be is fejezi. Vasárnap rendezik az egyesület első katonai mezrei futóversenyét 5 és fél Km-es távon, amely verseny hivatalos lesz beigazolni, hogy a hideg, a tél nem akadályozza meg a sportolni akaró embert munkájában. A versenyre 100 nál több nevezés érkezett. Ilyen hatalmas tömeg küzdelme első ízeltőnek, pikáns sport csemegé és máris eredmény. Az indulás és cél a kat. 18-ér előtt lesz a Nagyerdőn. Belépő-díj 5 korona, jegyek kint a verseny színhelyén válthatók.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

Hirdetmény

Debreczen város adóhivatala közhírré teszi, hogy a IV. kerületbe lakókra vonatkozó III. o. ker. adó 1919. évi kivétési lajstroma, 1920. nov. 5-től, nov. 15-ig 8 napi közszemlére van kitéve I. omelet 17. sz. hivatalos helyiségben, hol bárki a közszemlel határidő alatt megtekintheti és ugy a saját, mint a mások adóját illetőleg észrevételeit a közszemlel határidőtől számított 15 napon belül a m. kir. Pénzügyigazgatóságához benyújthatja. Megjegyzni közszemlére tevő hatóság azt, hogy az ezen lajstromban kivetett III. o. ker. adók még nem az ötszörösére emeltek.

Karlsbadi gyógyvíz
Megérkezett. Kapható nagyban és kicsinyben
RONTSEK GÉZA
cégnél Rössuth-utca.

Hirdetmény

Az **Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság** 1920. évi november hó 4-én megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a társaság jelenlegi **6.000.000 korona alaptőkéjének 20.000 érb egyenként 300 korona névértékű, névre szóló új részvény kibocsátása útján 12.000.000 koronára való felemelését.** Az új részvények kibocsátási ára darabonként 540 koronában állapított meg, mely összegből részvényenként a névértéknek megfelelő 300 korona a társaság alaptőkéjéhez, az ezen felüli darabonkénti 240 korona pedig a társaság alaptőkéjéhez csatolandó. Az új részvények a régiekkel egyenlő joguak és így már az 1920. üzletév hasznában is részesednek, minek ellenében azonban az új részvények névértéke (K 900) után 1920. évi január hó 1-étől a befizetés napjáig számítandó 5%-os kamattal terítendő meg. Az új részvények után azok kiállítás díja és bélyegilletéke fejében darabonként 15 korona fizetendő. Az új részvényekre a régi részvényeseket elővételi jog illeti meg, akként, hogy minden egyes régi részvény birtoka egy darab új részvény átvételére ad jogot a megállapított kibocsátási feltételek mellett. Az elővételi jog gyakorlása a régi részvények bemutatása mellett a társaság pénztáránál az üzleti órák alatt **1920. évi november hó 5. napjától kezdődőleg 1920. évi november hó 20. napjáig** bezárólag eszközölhető az új részvények ellenértékének és minden járulékaiknak egyidejű teljes befizetése ellenében. A megállapított határidő elteltevel az elővételi jog többé nem gyakorolható és ez irányban jelentkezések azután figyelembe nem vehetők. A régi részvények érvényes bemutatása Budapesten a „Mercur“ váltóüzleti részvénytársaság központi pénztáránál (V., Fürdő-utca 3. sz.) is eszközölhető. A teljesen befizetett új részvényekről a társaság ideiglenes elismervényeket ad ki, melyek 1920. évi december hó 31-éig végleges részvényekre cserélhetők át.

Debreczen, 1920. évi nov. 4-én.

Az igazgatóság.

Házárverési hirdetmény.

A debreczeni Jótékony Nőegylet kezelése alatt álló Váradi-Szabó alapítvány tulajdonát képező Széchenyi-utca 6. számú házaz telek **1920. évi november hó 5-én, d. u. 3 órákor** a Nőegylet Péterfia-utca 78. szám alatti Veressné Szathmári Teréz-főle árva-házának nagy termében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen örök áron eladatik.

Kikiáltási ár: 700,000 korona, bántépénzül 180,000 korona leteendő.

Részletes árverési feltételek a Kollégiumban a számvévi vagy az ügyési hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1920. okt. 27.

Dr. Ádor Dániel,
nőegyleti ügyész.

Varga Pál,
nőegyleti ellenőr

Koros Sándor
terül-szabó Bizletben Piac-u. 69.
Bajai készítésű elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.
műorás
Bádogos-u.

Felhívás a termelőkhez

Saját érdekükben figyelmeztetjük a termelő lakosságot, hogy a közlelmezési miniszter ur rendelete folytán a rájuk kivetett adó-gabona és tengeri mennyiségeket minden körülmények között legkésőbb november hó 15-ig a felhívásban megjelölt helyre feltétlenül szállítsák be, annyival is inkább, mert a mulasztók ellen a rendeletekben előírt büntető rendelkezések a legszigorúbban fognak fogantatba venni. Figyelmeztetjük a termelőket, hogy a rájuk kivetett gabona és tengeri mennyiségek beszállítása már azért sem szenvedhet késedelmet, mert ezen mennyiségre az ország ellátásának biztosítása érdekében feltétlenül szükség van, ezért azok semmi körülmények között sem fognak a miniszterium által elengedtetni. Ennélfogva az egyes hírlapokban megjelenő komoly alappal nem bíró közleményeknek, amely szerint a gabona és tengeri mennyiségben feloldatik, illetve a beszolgáltatandó mennyiség elengedtetik, semmi jelentőséget ne tulajdonítsanak. A termelők érdeke a fentiek szerint a sürgős beszállítás, szállítási kötelezettség teljesítésénél az őszi munkálatok végzése kifogás nem lehet, mivel az esős idő beálltával a szállítás ugyszólván lehetetlen lesz és ekkor a szállítás késedelmezése miatt beálló következményekért a termelők csak saját magukat okolhatják.

Közlelmezési ügyosztály.

Kováry és Almann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épü-
let. Bármilyen szakmába vágó
munkákat pontosan és juttá-
nyosan készítenek.

**Bélyeggyár és vesé-
intőzet**
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
telefon: 1365.

Pályázat

Az álmosdi gör kath. kántortanítói állásra nov. 20-ik áig pályázatot hirdet. Törvényes fizetés.

LENGYEL KORNÉL
lelkész.

A debreczeni kir. törvényszék.

P. 3962—6.—1919. szám.

Idéző hirdetmény

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Ancsán György és társai felpereseknek Tóth T. Anna öz. Papp Ferenczné és társai alperesek ellen hagyaték állagának megállapítása s jár. iránt indított perében a per felvételére határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy **1920. évi november hó 19. napján, délelőtt 9 órákor** hivatalos helyiségében (Deák Ferencz-utca 18. háasz. I. em. IV. tanácsterem) jelenjenek meg, egyszersmind pedig Néhai Tóth Sándor ismeretlen örökösei részére a bíróság ügygondnokul Dr Varga Lajos debreczeni ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Debreczen, 1920. évi márc. hó 17.

Török János sk.
kir. ít. táblai bíró.

Zákány József
fuvarozási vállalata
PIACZ UTCZA 43. SZ. M.